

VERGİDE GÜNDEM

ENDER INELLI / EY KIDEMLI MÜDÜRÜ
ender.inelli@tr.ey.com
www.vergidegundem.com

Bir kez daha matrah ve vergi artırımını

TBMM'de yeni bir yapılandırma düzenlemesi görüşülüyor. Düzenlemenin en can alıcı kısımlarından biri de matrah artırımını. Matrah artırımına giden mükellefler, artırımda buldukları dönemlere ilişkin olarak vergi incelemesinden bağışıklık kazanacaklar.

Yeni bir yapılandırma düzenlemesi yasallaşmak üzere. Kamuya olan gecikmiş borçların ödenmesini, ihtilafların sulh yoluyla sonlandırılmasını, matrah ve vergi artırımını yoluyla geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası risklerin ortadan kaldırılmasını ve de işletme kayıtlarının fiili duruma uygun hale getirilmesini amaçlayan tasarı bugün yarın yürürlüğe girecek.

Düzenlemenin en can alıcı kısımlarından biri de matrah artırımına yönelik bölüm. 4811, 6111 ve 6736 sayılı Kanunlarda olduğu, gibi vergi türlerine göre matrah ya da vergi artışına giden mükellefler artırımda buldukları dönemlere ilişkin olarak vergi incelemesinden bağışıklık kazanacaklar.

KİMLER ARTIRIM YAPABİLİR?

Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi vermek mecburiyetinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri ile katma değer vergisi mükellefleri matrah ve vergi artırımından yararlanabilecekler.

Aynı şekilde; hizmet erbabına ödenen ücretlerden, serbest meslek ödemelerinden, yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ait ödemelerden, kira ödemelerinden, çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden, esnaf muafliğından yararlananlara yapılan ödemelerden gelir veya kurumlar vergisi tevkifatı yapmakla sorumlu olanlar da bu ödemelerine ilişkin olarak vergi artırımında bulunabilecekler.

Adi ortaklıklar ve kolektif şirketlerde ortaklar, komandit şirketlerde komandite ortaklar ile adi komandit şirketlerde komanditer ortaklar da matrah ve vergi artırımından yararlanabilecekler.

İNCELEME AŞAMASINDA OLANLARIN DURUMU

Vergi matrahlarının takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilmiş veya haklarında vergi incelemesine

başlanmış olan mükellefler de matrah ve vergi artırımından faydalanabilecekler.

Beyanname vermekle birlikte zarar, indirim ve istisnalar nedeniyle matrah ve vergi beyan etmeyen ya da ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar da dahil olmak üzere hiç beyanname vermemiş olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri de matrah ve vergi artırımını yapabilecekler.

KURUMLAR VERGİSİNDE MATRAH ARTIRIMI

2013, 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin olarak verdikleri kurumlar vergisi beyannamelerinde vergiye tabi kurum kazancı (matrah) beyan eden kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu yıllara ilişkin vergi matrahlarının;

- 2013 yılı için yüzde 35,
- 2014 yılı için yüzde 30,
- 2015 yılı için yüzde 25,
- 2016 yılı için yüzde 20,
- 2017 yılı için yüzde 15

oranlarından az olmamak üzere artırılması gerekmekte.

Ancak, ilgili yıllara ilişkin olarak kurumlar vergisi mükelleflerince artırılan matrahların tutarı;

- 2013 yılı için 36 bin 190 TL'den,
  - 2014 yılı için 38 bin 323 TL'den,
  - 2015 yılı için 40 bin 701 TL'den,
  - 2016 yılı için 43 bin 260 TL'den,
  - 2017 yılı için 49 bin 37 TL'den
- az olamayacak.

Dilerlerse mükellefler, ilgili yıllar için bu oranların üzerinde artırımda bulunabilecekler. Kurumlar vergisi mükelleflerince artırıma esas olacak matrah, doğrudan üzerinden vergi hesaplanan kurumlar vergisi matrahı olacak. Mükellefler diledikleri

yıllarla ilgili olarak artırım yapabilecekler. Bir diğer deyişle, yıl seçimi tamamen mükelleflerin kendi değerlendirmesine bağlı.

NE KADAR KURUMLAR VERGİSİ ÖDENECEK?

Artırılan matrahlar, yüzde 20 oranında vergilendirilecek. Ancak mükellefler, düzenlemede belirtilen şartları sağlıyorsa artırılan matrahları yüzde 20 değil de yüzde 15 oranında vergilendirilecek.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin beyan ettikleri matrahları artırımları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilemeyecek.

ZARARLARIN DURUMU

Diğer taraftan kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait (eğer varsa) zararlarının yüzde 50'si, izleyen yılların kârlarından mahsup edilemeyecek. Bir diğer deyişle bu zararlar yanmış olacak.

KDV'DE VERGİ ARTIRIMI

Düzenlemeye göre; ilgili dönemlere ilişkin olarak belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımını beyan eden mükellefler nezdinde, söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacak.

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin (yani aylarının) tamamı için artırımda bulunmaları zorunlu.

Buna göre; KDV mükellefleri, ilgili yıllar içindeki her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri 1 no.lu KDV beyannamelerinin "Hesaplanan Katma Değer Vergisi" satırlarında yer alan tutarların yıllık toplamı üzerinden;

2013 yılı için yüzde 3,5,

2014 yılı için yüzde 3,

2015 yılı için yüzde 2,5,

2016 yılı için yüzde 2,

2017 yılı için yüzde 1,5

oranından az olmamak üzere hesaplanacak KDV'yi, Kanunda öngörüldüğü şekilde ödemeyi

kabul etmeleri hâlinde vergi artırımını hükümlerinden faydalanabilecekler.

Ödenecek katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınamayacak; ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilemeyecek veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılamayacak.

ÖDEMİYEN İNCELEMAYA TABİ OLACAK!

Matrah ve vergi artırımında bulunmak isteyen mükelleflerin, tahakkuk eden vergilerini öngörülen süre ve şekilde ödemeleri gerekecek.

Bu vergilerin, belirtilen şekilde ödenmemesi hâlinde, 6183 sayılı Kanunun 51'nci maddesine göre

gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunacak; ancak inceleme bağışıklığı geçerli olmayacak. Bir diğer deyişle ilgili dönemler için genel hükümlere göre vergi incelemesi yapılabilecek.

Diğer taraftan, matrah veya vergi artırımında bulunulması, Vergi Usul Kanunu'nun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin

uygulanmasına engel teşkil etmeyecek.

KİMLER YARARLANAMAZ?

213 sayılı Kanunun 359'uncu maddesinin (b) fıkrasındaki "defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sayfelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler" veya bu fiiller nedeniyle incelemesi devam edenler ile terör suçundan hüküm giyenler, düzenlemenin yürürlüğe gireceği tarih itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulu'nca devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda kapsamı vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler matrah ve vergi artırımından faydalanamayacaklar.